

Revize
kurikulárních dokumentů (RVP)
ve středním odborném vzdělávání

Olga Kofroňová

10. 10. 2016

Strategie vzdělávací politiky ČR do r. 2020

3.2. Podporovat kvalitní výuku a učitele jako její klíčový předpoklad

- 3.2.5 Srozumitelněji popsat cíle vzdělávání

- 3.2.6 Modernizovat systém hodnocení na úrovni dítěte, žáka, studenta

- Jasněji vymezit očekávané cíle vzdělávání jako **referenční body pro sledování pokroku v učení** srozumitelné pro žáky a studenty, rodiče, zaměstnavatele i veřejnost; neomezovat na znalosti...
- Rozvíjet evaluační nástroje k monitoringu všech aspektů žákova výkonu (tedy i jiných než vědomostních)...s **ukázkami vyhodnocených žákovských prací**

Možnosti zkvalitnění celkového fungování RVP:

- orientace na žáka
- orientace na výsledky učení a jejich hodnocení

- Nejde o cíle vzdělávání definované pro učitele (tj. k čemu má učitel žáky vést), ale o výsledky učení definované pro žáky (tj. co má žák prokázat, že umí a jak to bude hodnoceno)

Možnosti zkvalitnění celkového fungování RVP:

- **dvoustupňová tvorba KD – integrovaný přístup**

- **srozumitelnost, přehlednost RVP nejen pro učitele, ale i pro rodiče a žáky, jasná struktura, optimální rozsah**

- systematická podpora škol při tvorbě ŠVP formou nabídky modelových kurikulí; vlastní ŠVP není povinnost, ale možnost,
- jasně odlišit jednotlivé části KD dle jejich určení – tzn. část **normativní** a část **ilustrační** příp. odlišit určení jednotlivých částí cílovým skupinám (např. pokyny pro tvorbu ŠVP určeny pouze pro školy a učitele).

Cíle revize RVP ve středním odborném vzdělávání

1) Lepší základy pro celoživotní učení

Snížení počtu oborů vzdělání aby:

- byla umožněna žákům postupná profesní volba a odsunuta brzká specializace

byl posílen společný základ v oborech středního vzdělání, zaměřený především na rozvoj klíčových kompetencí

2) Usnadnění přechodu na trh práce

- Propojení RVP s NSK, příp. jinými kvalifikačními soustavami
- Podpora spolupráce se zaměstnavateli

Cíle revize RVP ve středním odborném vzdělávání

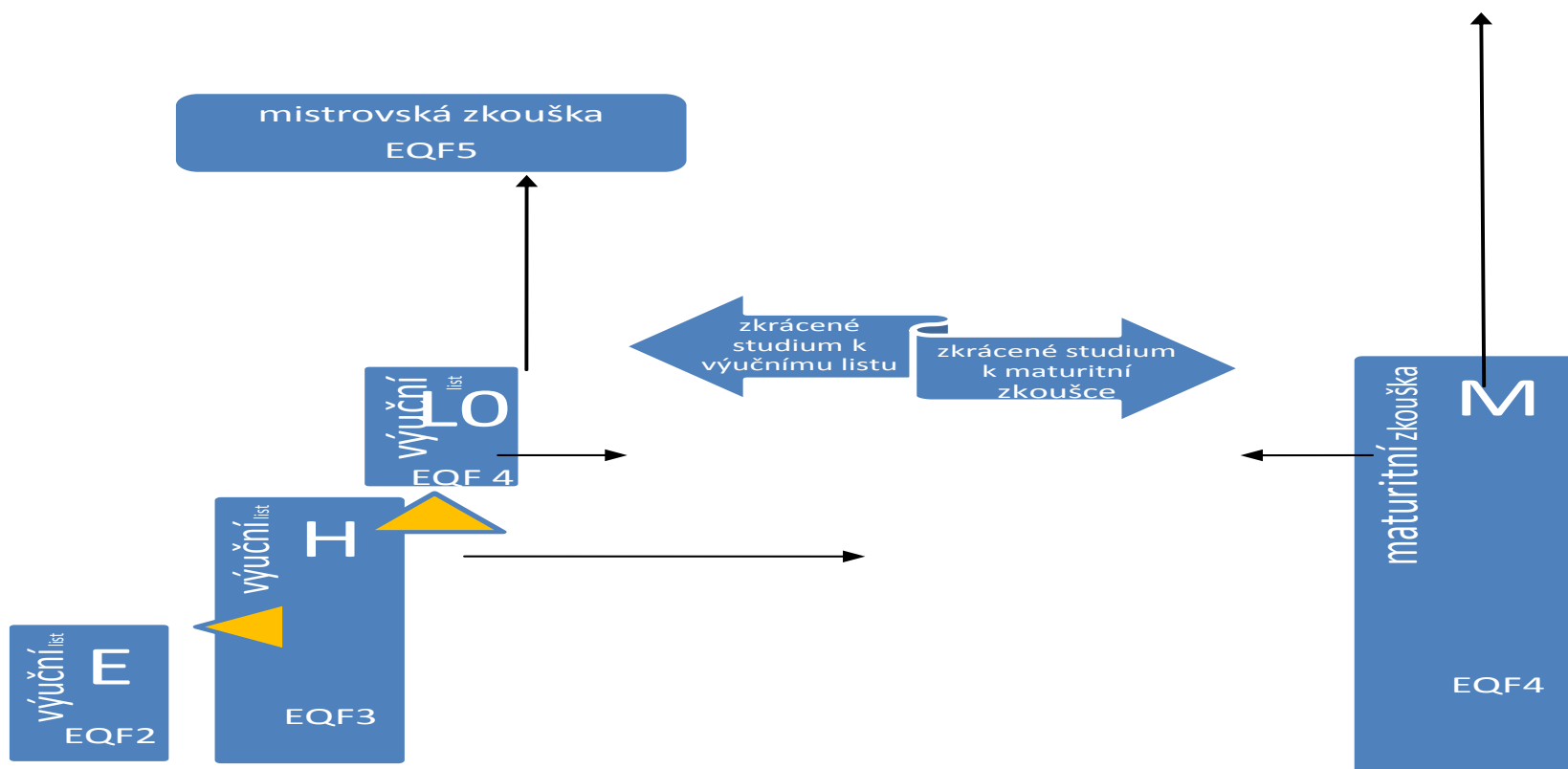
3) Prostupnost a flexibilita organizačního uspořádání vzdělávacích programů

- Vertikální i horizontální prostupnost bez slepých uliček, žák může kdykoliv navázat na přerušené vzdělávání a pokračovat k získání vyššího stupně včetně uznání předchozího učení
- Flexibilní organizace výuky ve formě modularizace a kreditního systému
- Flexibilní reakce na měnící se potřeby trhu práce

Schéma výstupů OV

terciární vzdělávání

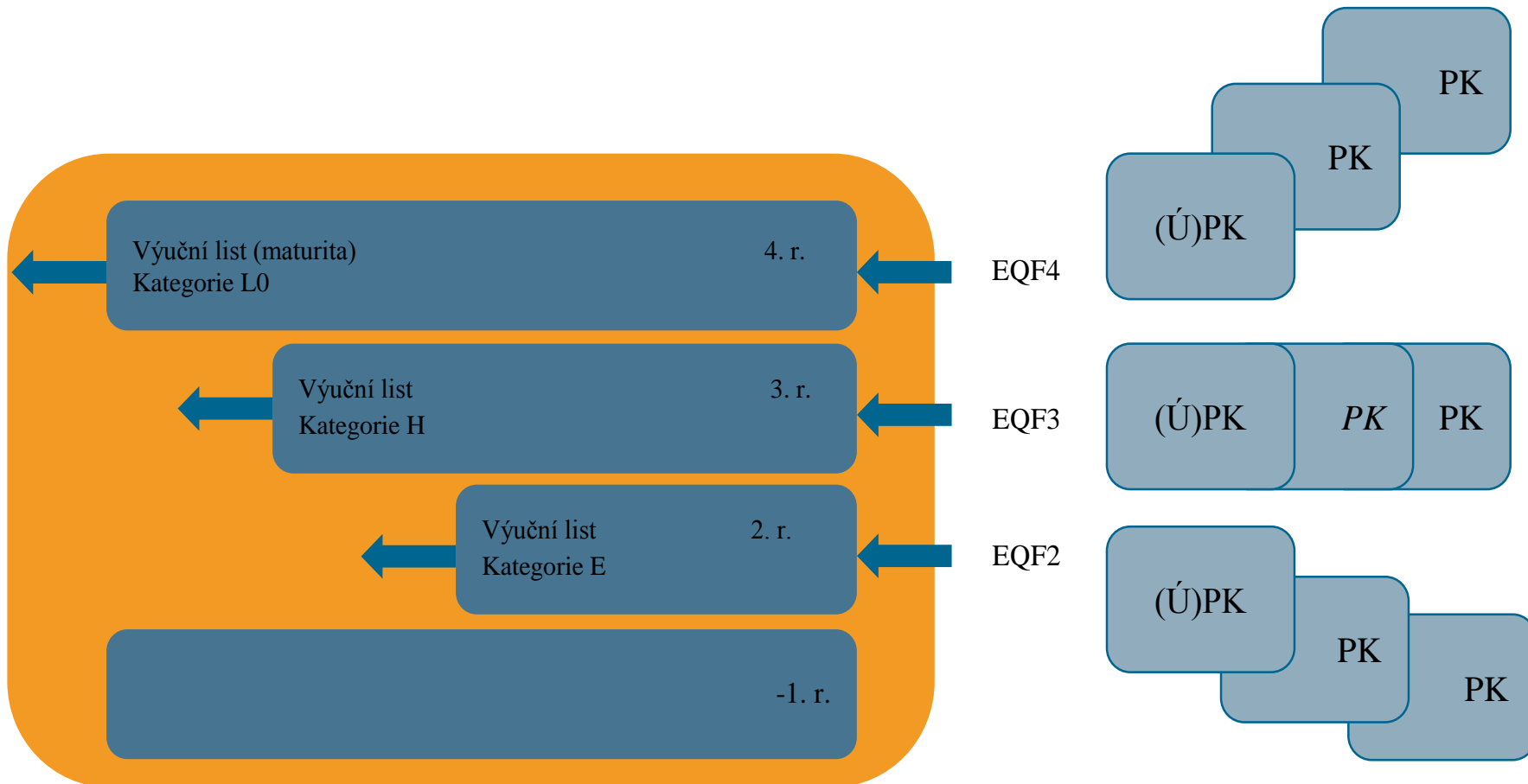
EQF 6,7,8

základní vzdělávání

EQF 2

Propojení RVP/ŠVP s profesními kvalifikacemi NSK

Modularizace RVP/ŠVP

PREPROFESNÍ ČÁST

všeobecné vzdělávání
vč. průpravného

odborný základ
pro sektor
(skupinu oborů apod.)
vč. základů
praktické přípravy

HLAVNÍ (OBOROVÁ) ČÁST
PRO ODBORNÉ VZDĚLÁVÁNÍ
S VÝUČNÍM LISTEM
odborný základ oboru
vč. odborného výcviku

KVALIFIKAČNÍ ČÁST - (Ú)PK

odborné vzdělávání

HLAVNÍ (OBOROVÁ) ČÁST
PRO ODBORNÉ VZDĚLÁVÁNÍ S MATURITNÍ ZKOUŠKOU
odborný základ oboru vč. praktického vyučování

KVALIFIKAČNÍ ČÁST - (Ú)PK

odborné vzdělávání

1. ročník

2. ročník

3. ročník

4. ročník

Kompetenční pyramida

ŠVP

specifika školy

NSK

specifické odborné vzdělání dle kvalifikace vč.
praktické přípravy u zaměstnavatele

RVP
pro obor
vzdělání

odborné vzdělání pro obor
vč. praktické přípravy

základní odborné vzdělání pro sektor
(skupinu oborů) včetně praktické přípravy

všeobecné vzdělání průpravné
pro sektor (skupinu oborů)

RVP pro
stupeň
vzdělání

všeobecné vzdělání pro všechny

Uplatnění kreditního systému

Návrh přepočtu fondu učební doby na kredity:			<i>Dle ECVET</i>
1 týden	30hodin školní výuky 30- 40hodin odborného výcviku	1kredit	<i>2 kredity</i>
1 školní rok	30 týdnů	30kreditů	<i>60 kreditů</i>
2leté studium	60 týdnů	60 kreditů	<i>120 kreditů</i>
3leté studium	90 týdnů	90 kreditů	<i>180 kreditů</i>
4 leté studium	120 týdnů	120 kreditů	<i>240 kreditů</i>

Uplatnění kreditního systému

Obory vzdělání s odborným výcvikem

4.ročník	5K	5K	5K	5K	5K	5K
3.ročník	5K	5K	5K	5K	5K	5K
2.ročník	5K	5K	5K	5K	5K	5K
1. ročník	5K	5K	5K	5K	5K	5K

Obory vzdělání kategorie M

4.ročník	5K	5K	5K	5K	5K	5K
3.ročník	5K	5K	5K	5K	5K	5K
2.ročník	5K	5K	5K	5K	5K	5K
1. ročník	5K	5K	5K	5K	5K	5K

Soustava RVP

elektronická soustava RVP umožňující filtrovat podle potřeb a priorit uživatele

Úrovně EQF	Stupně vzdělání	RVP pro stupně vzdělání zahrnuje očekávané výsledky učení naplňující všeobecné ¹ vzdělání (pro všechny)	RVP pro obory vzdělání zahrnuje očekávané výsledky učení naplňující rozšiřující resp. průpravné všeobecné vzdělání a základní odborné vzdělání	NSK - PK/ÚPK – kvalifikační a hodnotící standard pro výstupní kvalifikace zahrnuje očekávané výsledky učení naplňující specifické odborné vzdělání směřující ke konkrétní kvalifikaci NSK
		předškolní		
		základní – 1. stupeň	1.-3.roč. 4. -5.roč.	
1.	základy vzdělání			
		základní – 2. stupeň	6.-7.roč. 8.-9.roč.	
2.	základní vzdělání			
	střední vzdělání střední vzdělání s VL	(J) střední vzdělání (E) střední vzdělání s VL (2leté, 3leté)		
3.	střední vzdělání s VL	(H) střední vzdělání s VL (3leté)		
4.	střední vzdělání s MZ	(LO) střední vzdělání s OV (4leté) (M) střední vzdělání s MZ (4leté) odborné (K) střední vzdělání s MZ (4leté) všeobecné		
			strojírenství	
			strojírenství strojírenství	obráběč kovů mechanik seřizovač
			strojírenství.	zabezpečovací systémy
			gymnázium	

Návrh struktury RVP

Obecná část:

1. Soustava kurikulárních dokumentů, používané pojmy
2. Popis obecných cílů vzdělávání, klíčových kompetencí, vzdělávacích oblastí a jejich vztahů, uzlových bodů vzdělávací dráhy, způsobů hodnocení
3. Jak využívat RVP
 - očekávané výsledky učení a jejich hodnocení (závazná část)
 - doporučené učební činnosti, ukázky práce žáků

Specifické části:

- Část 1. předškolní vzdělávání
- Část 2. základní vzdělávání (1.stupeň)
- Část 3. základní vzdělávání (2.stupeň)
- Část 4. – střední vzdělávání

Ad specifická část

1. Charakteristika příslušného stupně vzdělávání
2. Charakteristika jednotlivých vzdělávacích oblastí/oborů
3. Přehled očekávaných výsledků učení vč. hodnocení
4. Doporučené učební činnosti a ukázky práce žáků
5. Rámcový učební plán
6. Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami
7. Postupy tvorby školního vzdělávacího programu
8. Podmínky a prostředí školy (co je kvalitní škola)

Revize RVP

Normativní část:

očekávané výsledky učení = **evaluační standard na národní úrovni**

1. krok = redefinování **přehledu očekávaných výsledků (výstupů) učení žáků** vzhledem ke klíčovým a odborným kompetencím ve smyslu jejich zpřesnění
2. krok = vymezení požadovaných **způsobů hodnocení žáků** vzhledem k dosažení očekávaného výsledku učení žáků

Ilustrační část:

co si pod formulací očekávaného výsledku učení představit, jak s ním pracovat, příklady dobré praxe

RVP - nyní

Český jazyk a literatura:

Výsledky vzdělávání

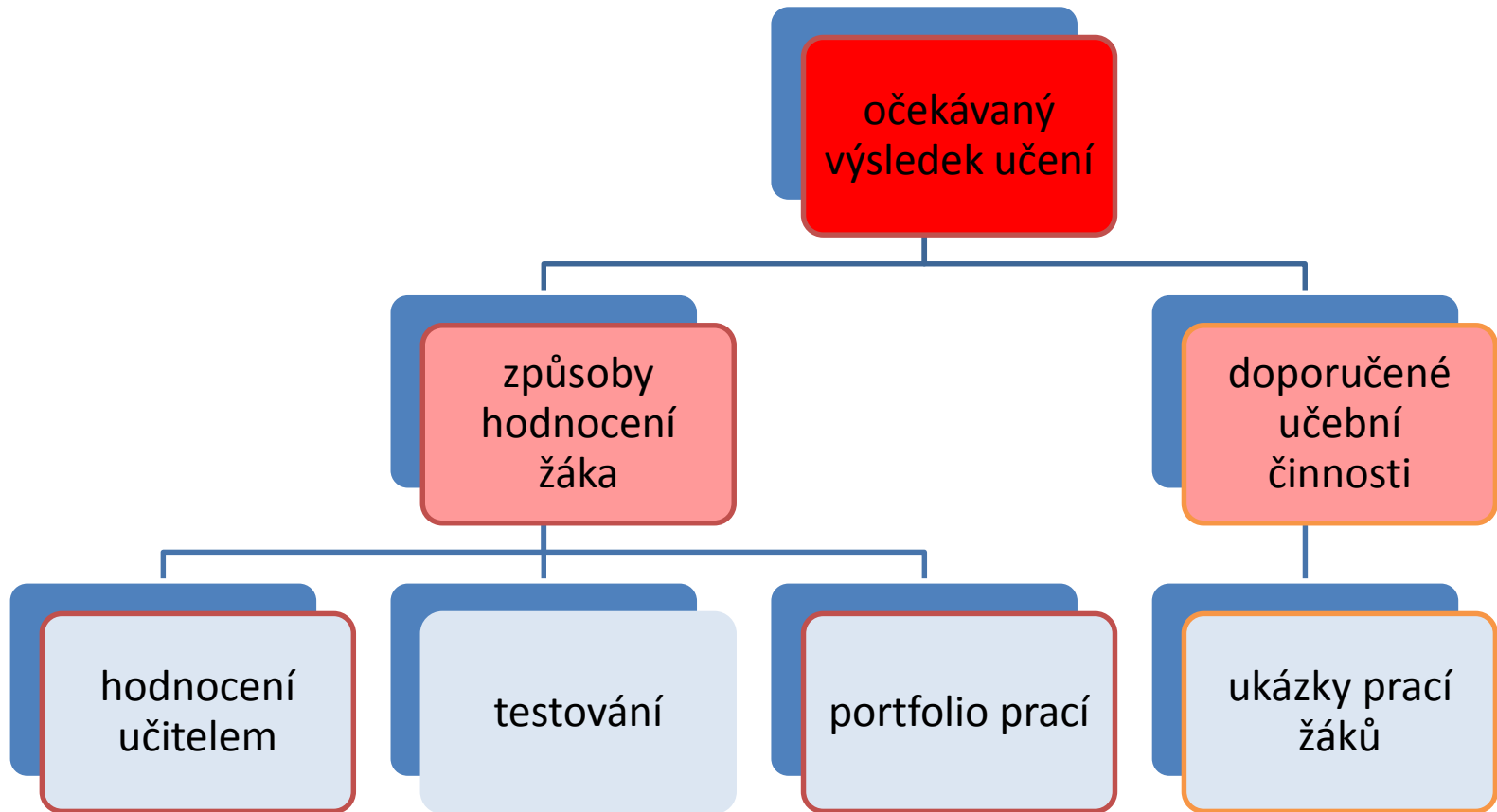
Učivo

Komunikační a slohová výchova

ČJL-9-1-08 využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát
Atd...

čtení – praktické (pozorné, přiměřeně rychlé, znalost orientačních prvků v textu), věcné (studijní, čtení jako zdroj informací, vyhledávací), kritické (analytické, hodnotící), prožitkové atd...

RVP – po revizích

Normativní část RVP

Očekávané výsledky učení

- Očekávané výsledky učení (learning outcomes) žáků jsou evaluačním **standardem na národní úrovni**.
- Očekávané výsledky učení mají zpravidla podobu **kompetencí**, tj. vědomostí, dovedností, postojů, které se demonstrují v činnosti a jednání žáků.
- Každý výsledek učení je konkrétní operacionalizovaná kompetence vyjadřující **požadovaný výkon žáka**.
- Kompetence nestojí proti obsahu kompetence nejsou odtržené od obsahu, ale obsah je prostředkem k jejich budování. Tedy i klíčové kompetence budou integrovány do očekávaných výsledků učení

Normativní část RVP

*Způsoby
hodnocení*

- výsledky učení, které mohou být hodnoceny v omezeném časovém rámci **zkouškou** (např. ústní zkoušení) a **ve standardních podmínkách** (např. písemné testy)
- výsledky učení, které prokazují komplexnější kompetence a jsou výsledkem rozsáhlejší a dlouhodobější práce je důležité hodnotit jako součást **portfolia prací žáka**

Ilustrační část RVP – skladebné prvky pro ŠVP

- ***Příklady
učebních aktivit
žáků***

- Uvádí se příklady učebních aktivit žáků, které umožňují dosahovat daných výsledků učení a prokázat jejich zvládnutí žáky.
- Nejde tedy o to, jakými metodami učitel vyučuje, ale **jak se žáci učí – co dělají**.
- Jednotlivé učební aktivity napomáhají dosažení více výsledků učení a naopak k dosažení jednotlivých výsledků učení napomáhají různé učební aktivity.
- Přitom je důležitá **provázanost** výsledků učení (jednotlivých nebo jejich souboru) a konkrétních učebních aktivit.

Ilustrační část RVP – skladebné prvky pro ŠVP

- ***Příklady komentovaných komplexních úkolů pro žáky***

- Uvádí se konkrétní příklady komplexních úkolů pro žáky, opatřené **komentářem** objasňujícím, jak se očekávané výsledky učení promítají do dané úlohy.
- Tyto příklady ilustrují, jak jsou očekávané výsledky učení chápány, zejména v případě jejich obecnějšího vyjádření. Zároveň mají podpůrný **metodický význam pro učitele**, jsou tedy opatřeny metodickými poznámkami. Nejedná se o příklady testových úloh pro hodnocení, ale učebních úloh, které mohou být řešeny žáky v rámci výuky (vhodné je uvést nejen zadání, ale i řešení konkrétního žáka).
- Důležité je uvádět **provázanost konkrétních úloh a výsledků učení**. Je žádoucí, aby úlohy měly problémový a komplexní charakter, tzn. aby vedly k širšímu spektru výsledků učení.

Příklad: Vzdělávací oblast/obor: Gastronomie

Charakteristika: co obsahuje, jak naplňuje klíčové a odborné kompetence

Obsahové okruhy (Okruhy kompetencí)

„vlastní“ (pro danou vzdělávací oblast)

G – 1 Zařízení a vybavení provozoven

Charakteristika: co a proč obsahuje, co se požaduje od žáka ; může být stejný pro všechny úrovně výstupů v případě , že všemi prolíná

Rozsah: odstavec

„průřezové“ (prolíná všemi nebo vybranými vzděl. oblastmi)

KK-M-1 Aplikační úlohy a problémy

matematické gramotnosti

Charakteristika:co a proč obsahuje, co se požaduje od žáka ; může být stejný pro všechny uzlové body v případě , že všemi prolíná; k jakým vzdělávacím oblastem se vztahuje (ke všem x k vybraným)

Rozsah: odstavec

Kód: vzdělávací oblast – obsahový okruh – úroveň výstup – výsledek učení

VO-OO-UV-VU

Očekávané výsledky učení

Způsob ověřování

Písemný test

Způsob ověřování

Práce do portfolia:

Uvede se jaká

G-1-E-01-x

KK-M-E-01-x

Učební činnosti, ukázky prací žáků

(vztahují se k více výsledkům učení; uvede se odkaz)

Učební činnosti

Dosahují se učebními činnostmi v rámci jiných vzdělávacích oblastí (uvede se odkaz) a realizací průřezových projektů.

Ukázky prací žáků

Postup revizí RVP

„kaskádový přístup“ – viz harmonogram

1) Přípravné činnosti (analýzy):

- monitoring a evaluace dosavadního fungování RVP
- identifikace nových potřeb, inovací

garanti příslušné skupiny oborů vzdělání

2) Komunikace, vyjednávání (metoda DaCUM)

oborové skupiny + další zainteresovaní aktéři

3) Příprava 1. verze souboru výsledků učení v dané skupině oborů

garanti příslušné skupiny oborů vzdělání

4) Pilotní ověřování – ŠVP, výuka

projekt MOV

Postup revizí RVP

gastronomie, obchod...atd.

Činnost	Odpovědnost	Čas	Výstup
Přípravné činnosti (analýzy): -monitoring a evaluace -identifikace nových potřeb, inovací	Garanti příslušného oboru (skupiny oborů)	říjen – prosinec 2016	analyticko-koncepční studie
Projednávání, komunikace (metoda DaCUM)	Oborové skupiny + další zainteresovaní aktéři	leden – březen 2016	prezenční listiny zápisy z jednání závěrečná zpráva
Příprava 1. verze revidovaného RVP v daném oboru	Garanti příslušného oboru	duben – červen 2016	návrh revidovaného RVP pro daný obor pro všechny úrovně výstupů dle požadované struktury (vč. vlození do IS)
Pilotní ověřování – ŠVP, výuka	MOV + pilotní projekty	dle schváleného harmonogramu	ilustrační část RVP

Postup revizí RVP

Přípravné činnosti: analyticko-koncepční studie

• Monitoring a evaluace fungování existujících RVP, identifikace nových potřeb:

1. analytické materiály odd. analýz trhu práce a vzdělávání (shrnutí Přehled o skupině oborů ...; Absolventi středních škol a trh práce atd.)
2. výstupy projektu Překvap – Předvídání kvalifikačních potřeb (odvětvové studie)
3. analýzy výsledků NZZ a profilových maturitních zkoušek, úspěšnost ve společné části MZ
4. analýzy ŠVP
5. analýzu požadavků zaměstnavatelů (šetření, sektorové dohody apod.)

• **Návrh na revidované celkové uspořádání RVP** v dané skupině oborů

1. návrh na revizi soustavy oborů dané skupiny
2. návrh na celkové (stupňovité) uspořádání RVP v dané skupině oborů
3. návrh propojení RVP a existujících profesních kvalifikací NSK (vč. identifikace chybějících PK)
4. návrh na hlavní změny ve výsledcích vzdělávání pro oblast
 - průpravného všeobecného vzdělávání vč. klíčových kompetencí
 - základního odborného vzdělávání

P/NÚV/RevizeRVP

Děkuji za pozornost.